

19. Гріщенко І.В. Методи оцінки поточного фінансового стану підприємства. *Соціально-економічні трансформації у розвитку держави: зб. наук. праць. Всеукраїнська науково-практична конференція*, м. Вінниця, 22-23 квітня 2021 р. Вінниця. С. 77-80.

20. Гріщенко І.В., Гринчук Т.П. Основні аспекти фінансового планування в системі фінансової безпеки підприємства. *Економіка та суспільство*. Вип. № 22/2020. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-14>.

21. Гріщенко І.В., Білецька Н.В., Циганчук В.А., Мазур О.В. Методи забезпечення ефективності інвестиційно-інноваційних проектів. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. Вип. 60. С. 30-34.

22. Балахонова О.В., Захарченко В.І. Обґрунтування побудови механізму управління інноваційним розвитком регіону. *Науковий журнал «Інноваційна економіка»*. 2016. №7-8 (64). С.86-89.

*Давиденко Г.В., доктор педагогічних наук,
професор кафедри соціальних технологій,
директор Вінницького соціально-економічного
інституту Університету «Україна»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6893-8869>
Хлипавка Б., магістрант 2-го року підготовки
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»
Вінницький інститут Університету Україна*

DOI: <https://doi.org/10.58521/2521-1390-2023-28-9>

СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ПОЛІТИКОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

ESSENCE OF FINANCIAL POLICY MANAGEMENT IN AN ORGANIZATION

Анотація. У статті розглянуто трактування фінансової політики організації, виокремлені завдання фінансової політики. Охарактеризований процес ефективного управління фінансовою політикою. Охарактеризовані стратегічні завдання фінансової політики. Наведені основні компоненти фінансової політики.

Ключові слова: фінансова політика, управління, ефективність, стратегія, ризики, фінансові ресурси, фінансова діяльність, підприємство.

Abstract. The article examines the interpretation of organizational financial policy, identifies tasks of financial policy, and characterizes effective management of financial policy. Strategic tasks of financial policy are outlined, and the main components of financial policy are presented.

Keywords: financial policy, management, efficiency, strategy, risks, financial resources, financial activities, enterprise.

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання, коли економічне середовище піддається постійним змінам і вимагає від підприємств адаптації до нових умов, управління фінансовою політикою стає важливим елементом стратегічного керівництва організацією. Актуальність сутності управління фінансовою політикою полягає в здатності ефективно реагувати на зовнішні економічні зміни та зміни у внутрішньому середовищі підприємства, забезпечуючи оптимальне використання фінансових ресурсів та досягання стратегічних цілей.

Зміни в структурі ринків, конкурентний тиск, регуляторні зміни і високий рівень нестабільності вимагають від підприємств постійного вдосконалення стратегій управління фінансами. Управління фінансовою політикою визначає напрямок ресурсного забезпечення підприємства, враховуючи його фінансові можливості та ризики.

Забезпечення стійкості фінансового стану, максимізація прибутку, оптимізація використання фінансових інструментів – це ключові виклики, перед якими стоять організації. Таким чином, управління фінансовою політикою організації визначається актуальністю його ролі в забезпеченні стабільності та конкурентоспроможності в умовах постійних змін на ринку.

Формулювання цілей. Метою статті є дослідження сутності управління фінансовою політикою організації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню фінансової політики організації присвячені праці таких науковців як Чайковська В. П., Парфенюк М.В., Дергалюк Б.В., Поліщук Н. В., Рудь В.В., Крейдич І.М., Єрешко Ю.О., Товмасян В.Р. та інших, хоча питання управління фінансовою політикою організації є недостатньо дослідженими.

Вклад основного матеріалу. У сучасних умовах господарювання, коли організації стикаються з різноманітними економічними та фінансовими викликами, важливого значення набуває ефективне управління фінансами. Одним із ключових інструментів, який спрямований на досягнення цієї мети, є фінансова політика організації.

Фінансова політика є відносно новим поняттям в економіці і часто порівнюється з фінансовим менеджментом. Згідно із Чайковською В.П. [1], «фінансова політика є однією зі складових фінансової науки». За визначенням Парфенюка М.В. та Драгалюка Б.В. [2], фінансова політика розглядається як «комплекс заходів, які впроваджує підприємство в межах загальної фінансово-

інформаційної сфери, враховуючи зовнішні та внутрішні фактори функціонування підприємства» [2].

При дослідженні визначення поняття «фінансова політика» було встановлено, що багато вчених сприймають фінансову політику як заходи, спрямовані на формування та ефективне використання фінансових ресурсів підприємства, і, отже, більшість науковців вважають фінансову політику тотожною фінансовому менеджменту.

На нашу думку, фінансова політика організації є комплексним поняттям, яке охоплює цілеспрямовані заходи, спрямовані на планування, організацію та використання фінансів організації. Об'єктом фінансової політики є господарська система організації, а також всі аспекти господарської діяльності, які взаємодіють із фінансовим станом та фінансовими результатами організації.

Марусяк Н.Л. та Марусяк О.В.[3] зазначають: «Для формування якісної фінансової політики, кожному конкретно взятому підприємству необхідно проаналізувати всі стратегічні фактори, які безпосередньо впливають на неї». Вивчення ключових стратегічних аспектів зовнішнього середовища дозволить визначити потенційні загрози та перспективи, а також ідентифікувати слабкі та сильні сторони підприємства, сприяючи вибору оптимальної фінансової стратегії.

Елементи, що складають об'єкт фінансової політики, взаємодіють між собою і формують її предмет. Цей предмет включає в себе внутрішньоорганізаційні і міжгосподарські фінансові процеси, операції та відносини, охоплюючи виробничі потоки, які визначають фінансовий стан і результати, розрахункові відносини, інвестиції та питання випуску цінних паперів.

Фінансова політика організації виражається через управлінську свідомість, що являє собою ключовий структурний компонент даної системи фінансового управління [4]. Структура фінансової політики підприємства наведена на рис.1

Характеризуючи рис.1, слід вказати, що структура фінансової політики організації об'єднує елементи кругообігу управлінського процесу, який включає у себе управлінську діяльність, управлінську організацію, управлінські відносини зовні та управлінську свідомість.

Управлінський процес – це систематична послідовність кроків і заходів, спрямованих на формування та втілення стратегій фінансової політики підприємства.

Управлінська діяльність включає в себе конкретні дії, призначені для досягнення фінансових цілей підприємства. Це може включати планування бюджетів, аналіз фінансових показників та прийняття управлінських рішень.

Рис.1 Структура фінансової політики підприємства

Джерело:[4]

Управлінська організація зосереджена на створенні оптимальної структури та організаційних процесів для ефективного управління фінансовими ресурсами.

Управлінські відносини ззовні – це взаємодія підприємства зі зовнішніми стейкхолдерами, такими як клієнти, партнери, уряд та інші організації, що може включати фінансові переговори, укладання угод та інші взаємовідносини.

Управлінська свідомість – це розуміння та усвідомлення керівництвом підприємства фінансових аспектів та їх впливу на загальну стратегію. Управлінська свідомість допомагає приймати обґрунтовані рішення та адаптувати фінансову політику до змін в зовнішньому середовищі.

Наведена на рис.1 структура є комплексною та взаємопов'язаною, об'єднуючи різні аспекти управління для досягнення фінансового успіху підприємства.

Ефективне управління фінансовою політикою організації дозволяє стимулювати її власний розвиток, особливо тоді, коли інші шляхи зростання вичерпані. Важливою є правильна і виважена стратегія, яка базується на адекватно сформульованій фінансовій політиці.

Коректно структурована фінансова політика сприяє ефективному та цілеспрямованому використанню фінансових ресурсів для досягнення організаційних цілей. Вона допомагає досягати як стратегічних, так і тактичних фінансових орієнтирів організації.

Фінансова політика організації спрямована на виконання певних завдань. Чайковська В.П. [1] виділяє такі основні завдання ефективної фінансової політики, які наведені на рис.2.

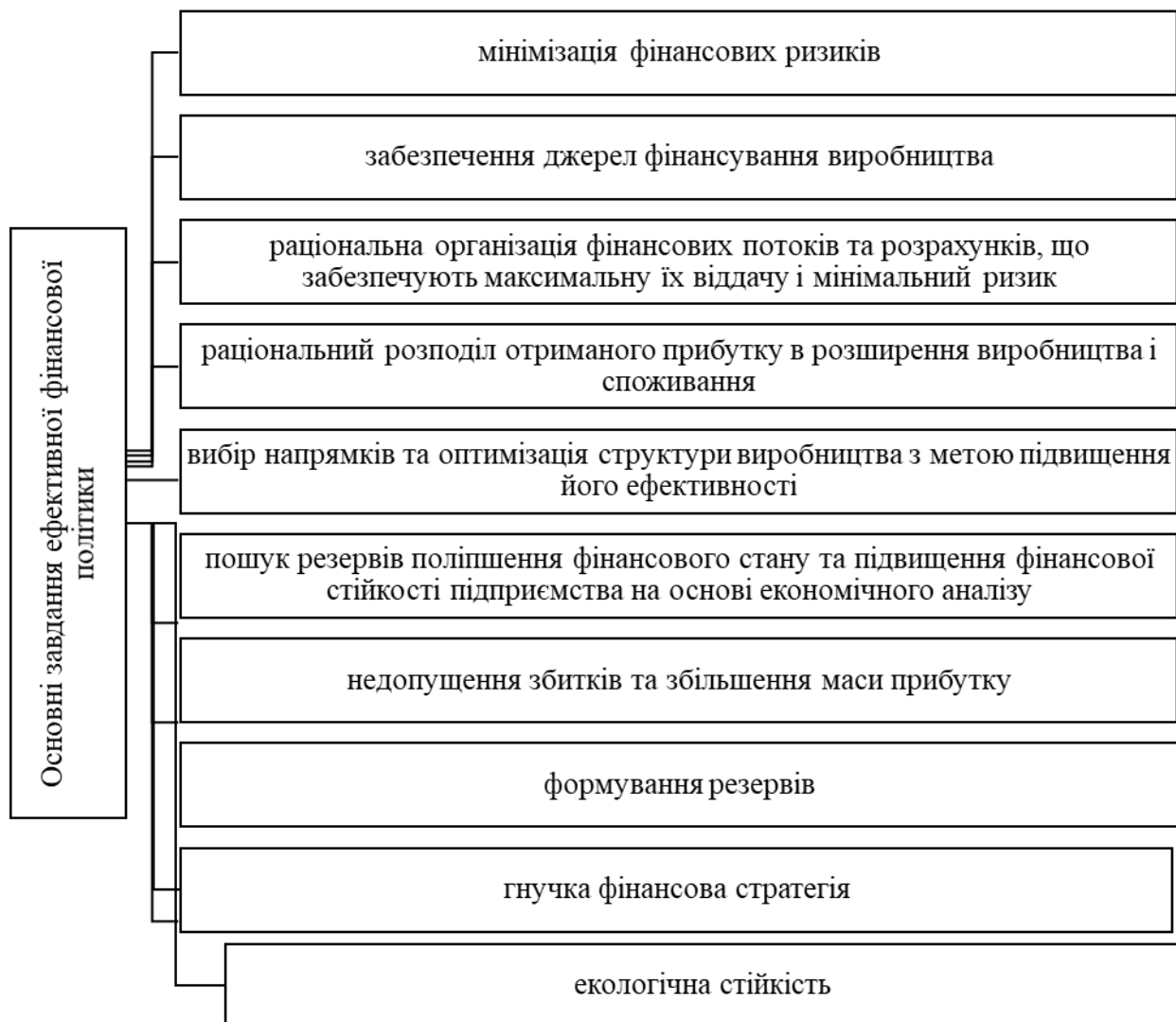

Рис. 2 Основні завдання ефективної фінансової політики

Джерело: [1] удосконалено авторами

Стратегічні завдання фінансової політики організації, на нашу думку, включають:

- Ефективне управління процесом формування та використання фінансових ресурсів підприємства.
- Визначення ключових напрямків управління фінансовими ресурсами з поетапним досягненням поставлених цілей.
- Забезпечення відповідності фінансових дій економічному стану та матеріальним можливостям організації.
- Створення та підготовка стратегічних резервів для ефективного управління несподіваними ситуаціями та забезпечення фінансової стійкості.

- Проведення обліку та аналізу фінансових можливостей організації.

Основними компонентами фінансової політики підприємства мають бути:

Управління майном, включаючи управління оборотними та необоротними активами організації.

Управління капіталом, що охоплює управління власним капіталом, а також управління довгостроковими та короткостроковими зобов'язаннями підприємства.

Фінансова політика виступає важливою умовою для забезпечення ефективності управління, оскільки, фактично, вона є його об'єктивною основою. Управлінська функція фінансової політики підприємства проявляється в проведенні управлінської діяльності з фінансами як безперервного циклічного процесу. Цей процес включає в себе розробку стратегій і тактик, визначення цілей політики, ухвалення рішень та розгляд альтернатив.

Висновки Таким чином, фінансова політика є важливим інструментом управління фінансами підприємства. Її правильна розробка та реалізація дозволяє мінімізувати фінансові ризики, ефективно використовувати ресурси, забезпечувати стійкий фінансовий стан та досягати стратегічних цілей. Основні завдання фінансової політики включають максимізацію прибутку, раціональний розподіл ресурсів, залучення інвестицій, та забезпечення інформаційної прозорості.

Список використаних джерел

1. Чайковська В.П. Фінансова політика: підходи до розуміння та значення в діяльності підприємства URL: <https://ecj.oa.edu.ua/articles/2013/n23/48.pdf>
2. Парфенюк М.В., Дергалюк Б.В. Економічна сутність поняття «фінансова політика» та принципи її реалізації на підприємстві URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102591/97667>
3. Марусяк Н. Л., Марусяк О.В. Складові фінансової політики підприємства URL: https://www.researchgate.net/profile/Galyana-Sokol/publication/357536560_TRENDS_OF_DEVELOPMENT_MODERN_SCIENCE_AND_PRACTICE_FIRE_PROTECTION_OF_FINANCIAL_CAPITAL/links/61d32988d450060816892b5a/TRENDS-OF-DEVELOPMENT-MODERN-SCIENCE-AND-PRACTICE-FIRE-PROTECTION-OF-FINANCIAL-CAPITAL.pdf#page=184
4. Крейдич І.М., Єрешко Ю.О., Товмасян В.Р. Сутність та економічна природа фінансової політики підприємства URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41427/1/EV-2020-17_p17-33.pdf
5. Поліщук Н. В. Рудь В.В. Фінансова політика підприємства: стратегія і тактика *Materials of the XVIII International scientific and practical conference cutting-edge science*. 2022. С. 48-50